

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
_____ Олег ЛАГОДНЮК

«___» _____ 2020

07-05-15S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
ФІЛОСОФІЯ ПРАВА		PHILOSOPHY OF LAW	
Шифр за ОП	ОК.1	Code in Educational Program	
Освітній рівень: <i>магістерський (другий)</i>		Educational level: <i>master's (second)</i>	
Галузь знань: <i>«Цивільна безпека»</i>	26	Fields of knowledge: <i>«Civil security»</i>	
Спеціальність: <i>«Правоохоронна діяльність»</i>	262	Field of study: <i>«Law enforcement activities»</i>	
Спеціалізація:		Specialization:	
Освітня програма: <i>«Правоохоронна діяльність»</i>		Educational Program: <i>«Law enforcement activities»</i>	

Силабус навчальної дисципліни *Філософія права*
для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-
професійною програмою «Правоохоронна діяльність», спеціальності 262
«Правоохоронна діяльність». Рівне. НУВГП. 2020. 12 стор.

ОПП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/17887/>

Розробник силабусу: *Мельничук Юлія Іванівна, к.філос.н., доцент кафедри
правових природоохоронних дисциплін*

Силабус схвалений на засіданні кафедри правових природоохоронних дисциплін
Протокол № 2 від "28" вересня 2020 року

Завідувач кафедри: *Мельничук Юлія Іванівна, к.філос.н., доцент кафедри
правових природоохоронних дисциплін*

Керівник освітньої програми: *Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП
Протокол № 3 від "8" жовтня 2020 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІП: *Цимбалюк В.І., к.ю.н., професор*

№ документа в ЕДО СЗ № -4742

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>магістр</i>
Освітня програма	<i>Правоохоронна діяльність</i>
Спеціальність	<i>262 Правоохоронна діяльність</i>
Рік навчання, семестр	<i>2020-2021 н.р., 2 семестр</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>18 год.</i>
Практичні заняття:	<i>16 год.</i>
Самостійна робота:	<i>56 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

*Мельничук Юлія Іванівна
кандидат філософських наук, доцент кафедри правових
природоохоронних дисциплін*

Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/
ORCID	<i>C-7438-2019</i>
Як комунікувати	y.i.melnychuk@nuwm.edu.ua

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Програма навчальної дисципліни «Філософія права» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності «Правоохоронна діяльність».

Предмет вивчення навчальної дисципліни включає понятійну базу філософсько-правового дискурсу, методологічні засади (принципи і методи) філософсько-правових досліджень та головні концепції та ідеї класичної і сучасної філософії права.

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія права» є: ознайомлення студентів із специфікою предмету; основними теоретико-правовими ідеями і поглядами, що склалися у сучасній теорії та філософії права; оволодіння студентами основними філософсько-правовими поняттями і категоріями.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10>

Компетентності

IK - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі правоохоронної діяльності під час практичної діяльності з охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів правоохоронної діяльності, системного аналізу та планування операцій, прогнозування, оптимізації та прийняття рішень, проведення досліджень та/або здійснення інновацій у сфері правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог

ЗК1 - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК2 - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог

ЗК4 - Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності

ЗК6 - Здатність самостійно здобувати знання, використовуючи різні джерела інформації

ЗК7 - Здатність вільно спілкуватися українською та іноземною мовами (усно та письмово)

ЗК8 - Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди

ЗК11- Здатність кваліфіковано здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності

ЗК14- Здатність викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівні, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання

ФК1 – Здатність застосовувати знання на практиці з урахуванням українського та міжнародного досвіду

ФК2 - Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків

ФК3 - Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення

ФК5 - Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності

ФК6 – Готовність: до активного спілкування у науковій, виробничій і соціальній сферах діяльності;

ФК7 – Готовність до встановлення адекватних міжособистісних стосунків в різних ситуаціях спілкування

та до оптимізації умов взаємодії.

ФК9 – Здатність до корекції профілю своєї професійної діяльності.

ФК12 – Вміти визначати і пояснювати механізми формування, функціонування та розвитку психічних процесів, явищ, властивостей

ФК20 – Вміти вирішувати ситуаційні завдання і приймати до них процесуальні рішення.

Програмні результати навчання	РН-1. Володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять. РН-5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення. РН-9. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності. РН-11. Здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності. РН-12. Викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівні, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання. РН-14. Здійснювати правове виховання.
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	Аналітичні навички, грамотність, гнучкість розуму, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, ініціативність, комплексне рішення проблеми, навички письмового спілкування, критичне мислення, саморозвиток, формування власної думки та прийняття рішень.
Структура навчальної дисципліни	<i>Змістовий модуль 1. Історія філософії права.</i> Тема 1. Філософія права як наука. Тема 2. Історичні типи філософії права. Тема 3. Методи і принципи філософії права: проблеми та їх вирішення. <i>Змістовий модуль 2. Основні проблеми філософії права</i> Тема 4. Правова онтологія. Тема 5. Правова гносеологія. Тема 6. Правова аксіологія. Тема 7. Правова антропологія. Тема 8. Герменевтика права. Тема 9. Філософські проблеми права і влади в суспільстві. Екософія права.
Методи оцінювання та структура оцінки	Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно засвоїти теоретичний матеріал та здати модульні контролі знань, а також вчасно виконати практичні завдання. В результаті вони зможуть отримати такі обов'язкові бали: 60 балів - за вчасне та якісне виконання завдань практичних занять, що становить поточну (практичну) складову його оцінки (кожне із запланованих занять оцінюється у 7 балів, індивідуальне творче завдання (18 балів);

20 балів – модульний контроль 1;

20 балів – модульний контроль 2.

Усього 100 балів.

Додаткові бали студенти можуть отримати за: участь у наукових конференціях, круглих столах, написання наукових тез, статей, рефератів дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи студенти можуть вибрати самостійно за погодженням із викладачем.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 26 запитань по 0,5 бали (13 балів), рівень 2 – 2 запитань по 2 бали (4 бали), рівень 3 – 1 запитання по 3 бали (3 бали). Усього – 20 балів.

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	<i>Теорія держави і права, Кримінальне право, Філософія, Адміністративне право.</i>
Поєднання навчання та досліджень	<i>Здобувачі вищої освіти отримують для виконання індивідуальні творчі завдання (теоретико-практичного спрямування)</i>
Інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none">1. Бачинін В.А., Панов М.І. Філософія права: Підручник. К.: Видавничий дім «ІН ЮРЕ», 2006. 472 с.2. Філософія права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань, С.І. Максимов та ін. / за ред. д-ра філос. наук, проф. О.Г. Данильяна. Харків: Право, 2009. 208 с.3. Нерсесянц В.С. Философия права: учебник. 2-е изд., перераб. и доп. М.: Норма, 2009. 848 с.4. Габрієлян О.А., Кальной І. І., Цветков О. П.. Філософія історії: підручник. Київ : Академвидав, 2010. 213 с.5. Кальной И.И. Философия права: Учебник. СПб.: Издательство Р. Асланова Юридический Центр ПрессII, 2007. 259 с.6. Філософія права / За ред Дж. Фейнберга. К.: «Основа», 2007. 1256 с.7. Норбер Р. Юридическая антропология. Учебник для вузов. М.: НОРМА, 1999. 310 с.8. Циппеліус Р. Філософія права : Підручник. К.: Тандем, 2000. 300с.
ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*	
Дедлайни та перескладання	<ol style="list-style-type: none">1. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.2. Перездача модульних контролів здійснюється згідно http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdzili/navch-nauk-

[tsentr-nezalezhnogo-otsiniuvannia-znan/dokumenty.](https://exam.nuwm.edu.ua/)

3. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи різні види роботи повинен дотримуватись академічної доброчесності.

1. Стаття 42. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Стаття 1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Кодекс честі студентів НУБГ. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>
4. Кодекс честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування URL: <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/zapobighannja-korupciji/dijaljnisti>
5. Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>
6. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>

Вимоги до відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування та ін.) навчання може відбуватись в online формі, через корпоративну пошту та/або навчальну платформу Moodle за погодженням із керівником курсу.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Неформальна та інформальна освіта

-

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Зазначаються форми отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти про дану навчальну дисципліну опитування здобувачів вищої освіти або анкетування.

Оновлення*

Оновлення змісту навчальної дисципліни здійснює викладач. відповідно до змін в законодавстві, наукових досліджень та сучасних практик. Здобувач вищої освіти може долучитись до процедури оновлення змісту навчальної дисципліни надавши пропозиції викладачу у письмовій формі.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з

інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання
Інтернаціоналізація -

* **пункти, які обов'язково потрібно заповнити**

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 18 год	Прак./лабор./сем. 16 год	Самостійна робота 56 год
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН1		
Володіти навичками публічних виступів, дискусій, проведення занять.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготувати доповідь на актуальну тему у сфері правоохоронної діяльності, провести дискусію на підготовлену заздалегідь актуальну тему.	
Методи та технології навчання	Проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія, полеміка. Оцінювання у процесі, опитування	
Засоби навчання	Мультимедіа- проектна апаратура (проектори, екрани), роздатковий матеріал.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН5		
Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Здійснення аналізу та формалізація результату умов та причин правопорушень. Робота в групі (застосування мозкового штурму, синектики та ін. креативних методів вирішення проблемних ситуацій).	
Методи та технології навчання	Метод ілюстрацій та демонстрацій, словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда) Оцінювання у процесі, опитування, усне і письмове опитування	
Засоби навчання	Мультимедіа- проектна апаратура (проектори, екрани), роздатковий матеріал	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН 9.		
Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні	Підготувати доповіді, оформити їх згідно встановлених вимог. Філософсько-правовий аналіз розвитку норм	

виконати)	матеріального та процесуального права.
Методи та технології навчання	Кейс методика, практичні та навчальні кейси, аналіз конкретної ситуації, робота в малих групах Оцінювання у процесі, опитування, презентація результатів виконання завдань, виступи
Засоби навчання	Мультимедіа- проектна апаратура (проектори, екрани), роздатковий матеріал
За поточну (практичну) складову оцінювання 30 балів	За модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1 20 балів
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН11	
Здійснювати наукові дослідження в галузі правоохоронної діяльності.	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Підготувати та презентувати філософське дослідження у сфері правоохоронної діяльності.
Методи та технології навчання	Робота в малих групах. Оцінювання у процесі, опитування, Презентація результатів виконання завдань, виступи
Засоби навчання	Мультимедіа- проектна апаратура (проектори, екрани), роздатковий матеріал
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН12.	
Викладати юридичні дисципліни на високому теоретичному й методичному рівні, впроваджувати інноваційні технології, методи і засоби навчання	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Теоретичний, методичний рівні викладання юридичних дисциплін: філософсько-правовий аспект.
Методи та технології навчання	Оцінювання у процесі, опитування, презентація результатів виконання завдань, виступи
Засоби навчання	Мультимедіа- проектна апаратура (проектори, екрани), роздатковий матеріал
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – РН14. Здійснювати правове виховання	
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Робота в малих групах щодо опрацювання етичних стандартів та норм спілкування при здійсненні професійної діяльності. Напишіть доповідь та підготуйте виступ на теми, що стосуються етико-правових засад професійної діяльності представників правоохоронних органів
Методи та технології навчання	Робота з джерельною базою (анотування, тезування), демонстрація. Проблемно-пошуковий метод, проблемна лекція, робота в малих групах Оцінювання у процесі, опитування, усне і письмове опитування, презентація результатів виконання завдань та досліджень, виступи
Засоби навчання	Мультимедіа- проектна апаратура (проектори, екрани), роздатковий матеріал
За поточну (практичну)	За модульний (теоретичний)

складову оцінювання_30_ балів	контроль знань, модуль 2 20 балів
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

**для екзаменаційних дисциплін співвідношення поточного (практичного) та модульного (підсумкового) контролів - 60 та 40*

ЛЕКЦІЙНІ/ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ/ЗАНЯТТЯ/ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Тема 1. Філософія права як наука.			
Результати Навчання РН1, РН4, РН5	Кількість годин: лекції – 1 практичні - 1	Література: 1,2,3,4	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10
Опис теми	Проблеми визначення предмета філософії права. Філософсько-правова рефлексія. Специфіка філософського підходу до праворозуміння. Структура філософії права. Функції та завдання філософії права.		
Тема 2. Історичні типи філософії права.			
Результати навчання РН1, РН11, РН14	Кількість годин: лекції – 4 практичні - 2	Література: 2,3,7	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10
Опис теми	Загальна характеристика розвитку філософсько-правових ідей: філософсько-правові вчення Стародавньої Індії та Китаю; філософія права античності (Геракліт, Демокріт, Сократ, Аристотель, Цицерон, Сенека, Римські юристи); середньовічна філософія права (Августин Блаженний, Хома Аквінський, Ісідор Севільський); філософсько-правова думка доби Відродження та Реформації (Н.Макіавеллі, М. Лютер, Ж.Боден); філософсько-правова думка Нового часу (Г.Гроцій, Т. Гоббс, Дж.Локк, Ж.Ж. Руссо, І. Кант, Г. Гегель, І. Бентам, О.Конт, Спенсер); філософсько-правова думка доби Київської Русі, класична доба та ХІХст. Історичні концепції позитивного права. Історичні концепції природного права. Філософія права ХХ ст. – поч. ХХІ ст.		
Тема 3. Методи і принципи філософії права: проблеми та їх вирішення.			
Результати Навчання РН 1, РН5, РН12, РН11, РН14	Кількість годин: лекції – 1 практичні - 1	Література: 4,5,6,1,2	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10
Опис теми	Сутність методології вивчення права, її рівні. Проблеми співвідношення правового позитивізму та природно-правового мислення. Основні методологічні підходи до розуміння права (позитивізм, юснатуралізм, біхевіоризм, раціоналізм, психологізм, антропологізм, неокласицизм, лібералізм, комунітаризм, постмодернізм, постструктуралізм та ін.). Об'єктивізм, суб'єктивізм та інтерсуб'єктивність як світоглядно-методологічна основа обґрунтування права. Принципи філософії права.		
Тема 4. Правова онтологія.			
Результати	Кількість	Література:	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10

навчання РН1, РН5, РН9, РН12	годин: лекції – 2 практичні - 2	4,1,6,7,1,2	
Опис теми	Загальна характеристика правової онтології. Правова реальність. Право як феномен культури. Місце та роль права в становленні цивілізації. Форма буття права: ідея права, закон, правове життя. Право як вимір суспільного блага. Правова відповідальність.		
Тема 5. Правова гносеологія.			
Результати Навчання РН5, РН11, РН14, РН12, РН9	Кількість годин: лекції – 2 практичні - 2	Література: 1,2,3	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10
Опис теми	Правова гносеологія. Рівні гносеології права: загальноправовий, міжнародний, галузевий. Істина в праві та правова істина. Проблема істини в галузі правотворчості. Пізнавальні процеси у правотворчості та правореалізації. Правова практика як категорія правової істини.		
Тема 6. Правова аксіологія.			
Результати навчання РН1, РН12, РН14	Кількість годин: лекції – 2 практичні - 2	Література: 1,2,3,4	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10
Опис теми	Правова аксіологія: історія виникнення, основні поняття та принципи. Предметні та моральні цінності. Система цінностей та їх відображення у праві. Аксіологічний аспект гідності. Свобода як цінність. Право як форма свободи. Справедливість як основа правової цінності. Класифікація цінностей у політико-правовій галузі (індивідуалістсько-конкурентні, групово-кооперативні, колективістські та корпоративні цінності).		
Тема 7. Правова антропологія.			
Результати Навчання РН1, РН5, РН12, РН11, РН9	Кількість годин: лекції – 2 практичні - 2	Література: 1,4,7,8,9	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10
Опис теми	Поняття правової антропології. Специфіка правової антропології у порівнянні з філософською антропологією. Природа людини і право. Антропологічні основи права. Філософський зміст обґрунтування прав людини. Біологічні основи права. Правосвідомість як філософсько-правова проблема.		
Тема 8. Герменевтика права.			
Результати навчання РН5 РН11, РН9, РН14	Кількість годин: лекції – 2 практичні - 2	Література: 1,2,3,8,9	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10
Опис теми	Предмет герменевтики права. Герменевтичне коло. Основні аспекти юридичної герменевтики (гносеологічний, семіотичний, антропологічний, аксіологічний, феноменологічний). Інтерпретація у герменевтиці права. Герменевтична сутність правосуддя.		
Тема 8. Філософські проблеми права і влади в суспільстві. Екософія права.			
Результати навчання РН5, РН11, РН14,	Кількість годин: лекції – 2 практичні - 2	Література: 1,2,3,8,9	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=10

PH12			
Опис теми	Поняття політико-правових інститутів і їх роль у здійсненні права. Людина і держава, держава і право: зміст феноменів і їх співвідношення у правовій реальності. Держава та право. Співвідношення влади та права. Правова держава і громадянське суспільство. Філософські проблеми правотворчості. Екософія права.		

Лектор

Мельничук Ю.І. к.філос.н., доцент кафедри